

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-KUMMERC)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT McKEON**

Illum it-Tlieta 21 ta` Lulju 2020

**Kawza Nru. 1
Citaz. Nru. 382/1990 JZM**

John u Emanuel ahwa Debattista

kontra

**Josephine Debattista u Carmen mart
Manuel Sammut bhala diretturi
ghan-nom u in rapprezentanza tas-
socjeta` Innag Household Limited**

u

**I-istess Josephine Debattista,
Carmen mart Manwel Sammut,
Anthony Debattista u Anthony Mallia
bhala shareholders fl-istess socjeta`**

kif ukoll

**Manwel Sammut bhala kap tal-
komunjoni tal-akkwist bejnu u martu
Carmen u amministratur tal-beni
parafernali**

Dan huwa provvediment fil-miftuh dwar rikors li pprezentaw Josephine Debattista u Carmen Sammut fl-20 ta` Frar 2020.

Il-Qorti :

I. Preliminari

Rat ir-rikors.

Ghar-ragunijiet indikati, ir-rikorrenti qeghdin jitolbu sabiex din il-qorti *tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-tielet u tar-raba` talbiet tac-citazzjoni, occorrendo taht dawk il-provvedimenti li jidhrilha xieraq.*

Rat id-digriet taghha tal-24 ta` Frar 2020.

Rat ir-risposti li kienu prezentati.

Rat il-verbal tal-udjenza tat-23 ta` Gunju 2020 fejn *inter alia* r-rikors thalla ghal-lum ghal provvediment fil-miftuh.

II. L-iter ta` I-kawza : Citaz. Nru. 382/1990

a) Il-Qorti tal-Kummerc

Il-kawza fl-ismijiet premissi kienet prezentata fit-30 ta` Marzu 1990 fil-**Qorti tal-Kummerc**.

Ma tressqet l-ebda eccezzjoni dwar il-kompetenza tal-qorti.

b) It-talbiet

L-atturi ressqu hames talbiet.

Il-qorti kienet mitluba **testwalment** :

1. *xxolji il-kumpanija Innag Household Limited minhabba li fil-fehma tal-Qorti jezistu ragunijiet gravi li jiggustifikaw ix-xoljiment a tenur tal-Art 150(g) tal-Kap 168.*

2. *tahtar stralcjarju sabiex jillikwida l-assi tas-socjeta` b`dawk il-poteri, dmirijiet u kumpens li l-Qorti jidhrilha xieraq fil-kaz.*

3. *tiddikjara lill-konvenuti responsabbli sabiex jaghmlu tajjeb ghat-telf li nkorriet is-socjeta` minhabba l-agir tagghom fuq imsemmi.*

4. *tillikwida t-telf imsemmi fit-tielet talba kif ukoll tillikwida kull somma ohra li l-konvenuti in solidum jew min minnhom ghandu jrodd lill-assi tas-socjeta` rapprezentanti l-valur ta` flus u/jew oggetti minnu debitament mehudha.*

5. *tordna lir-registratur tas-socjetajiet sabiex jirregistra x-xoljiment tal-imsemmi socjeta` u l-konsegwenzjali hatra taht dawk il-provvedimenti opportuni.*

c) L-Att XXIV tal-1995

Bis-sahha ta` dan l-Att kien emendat l-Kap 12.

L-Art 3 tal-Kap 12 kien sostitwit b`disposizzjoni gdida, fejn l-effett dirett taghha kien illi l-Qorti tal-Kummerc tnehhiet bhala qorti. Il-kompetenzi li kellha dik il-qorti kienu *ope legis* trasferiti lill-Prim`Awla tal-Qorti Civili.

d) Is-sentenza tal-10 ta` Lulju 1998 (fol 608 sa 610)

Fl-10 ta` Lulju 1998, il-Prim`Awla tal-Qorti Civili tat sentenza fejn *inter alia* ngħad hekk :-

*Din is-sentenza tal-lum, **bi qbil bejn il-partijiet**, (enfasi u sottolinear ta` din il-qorti) hija dwar l-ewwel zewg talbiet.*

Fis-seduta ta` l-24 ta` Frar 1998 kien verbalizzat dan il-ftehim :

"Il-konvenuti kollha prezenti fl-awla jew rappreżentati mill-avukati tagħhom jaderixu ma` l-ewwel talba ta` l-atturi għax-xoljiment tal-kumpannija u mat-tieni talba għall-hatra ta` stralcjarju, bla pregudizzju għall-eccezzjonijiet l-ohrajn, b`dan illi fil-konsistenza ta` l-assi jitqiesu wkoll bhala merkanzija konsistenti fi kristall u hwejjeg ohra li kiuenu esebiti fl-atti tal-proceduri kriminali kontra l-atturi. Il-partijiet jaqblu illi tista` tinhatar id-ditta ta` awdituri Falzon & Falzon (John u Godwin Falzon)."

*Il-qorti sejra għalhekk illum tagħti din is-sentenza **biex ikun jista` jsehh il-qbil li sar bejn il-partijiet** (enfasi u sottolinear ta` din il-qorti) u tiddisponi mill-ewwel zewg talbiet hekk :*

1. *tordna x-xoljiment u l-istralc tas-socjeta` Innag Household Limited billi hemm ragunijiet gravi bizzejjed li jiggustifikaw dan.*

2. *tahtar lil John Falzon u lil Godwin Falzon flimkien bhala stralcjarji bid-dmirijiet u setghat that l-art. 235, u 237 sa 242 ta` l-Att ta` l-1995 dwar il-Kumpanniji.*

3. *tawtorizza lill-istess stralcjarji sabiex, perjodikament, jissottomettu għall-approvazzjoni tal-qorti il-kontijiet tad-drittijiet professjonali tagħhom.*

4. *tordna li tintbagħat lir-Registatur tal-Kumpanniji kopja ta` din is-sentenza kif irid l-art. 224 ta` l-Att ta` l-1995 dwar il-Kumpanniji.*

**Dwar l-ispejjez taqta` fis-sentenza finali.** (enfasi u sottolinar ta` din il-qorti)

Huwa mill-aktar evidenti li t-tielet (3) u r-raba` (4) talbiet attrici baqghu mhux decizi.

e) L-istralc

Wara din is-sentenza, beda l-istralc, li ghadu sal-lum mhux konkluz.

f) Il-Qorti Civili (Sezzjoni tal-Kummerc)

B`effett ta` l-Art 21(b)(iii) tal-Att I tal-2018, l-istralc ta` Innag Household Limited sar kompetenza ta` din il-qorti.

Bl-Att I tal-2018 kien emendat ukoll l-Avviz Legali 396 tal-2003 li huwa l-Ordni dwar it-Twaqqif ta` Sezzjonijiet tal-Qrati Civili.

In segwitu saret emenda ulterjuri bl-Att XVI tal-2019.

Id-disposizzjoni **rilevanti** ghal dan il-provvediment **hija l-Art 5A tal-Avviz Legali 396 tal-2003** (kif emendat) li jaqra :

*Ghandhom jigu assenjati lill-Qorti Civili (Sezzjoni tal-Kummerc) rikorsi li jaqghu taht il-kompetenza tal-Qorti Civili **u li huma relatati ma` materji regolati mill-Att dwar il-Kumpanniji*** (enfasi u sottolinar ta` din il-qorti) *l-Att dwar il-Kompetizzjoni u kull regolament maghmul tahtu, l-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur u kull regolament maghmul tahtu, u l-Att dwar l-Awtorita` ta` Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur.*

III. Konsiderazzjonijiet

L-essenza ta` dak li jridu jaslu ghalih ir-rikorrenti bir-rikors taghhom hija l-inkompetenza u/jew gurdizzjoni ta` din il-qorti li taghti decizjoni dwar it-tielet (3) u r-raba` (4) talbiet attrici fil-kawza fuq riferita.

Din il-qorti tirrimarka li meta l-Qorti tal-Kummerc tat id-decizjoni taghha fuq riferita snin ilu, abbazi ta` ftehim li kien milhuq bejn il-partijiet kollha, thallew impregudikati ghall-gudizzju tal-istess Qorti tal-Kummerc mhux biss it-tielet u r-raba` talbiet attrici, izda anke l-kap tal-ispejjez tal-kawza.

Il-Qorti mhijiex sejra taghti konsiderazzjoni ghar-riservi procedurali espressi minn John Debattista fir-risposta tieghu tal-24 ta` Gunju 2020 dwar il-mod kif ir-rikorrenti gabu `l quddiem l-ilment taghhom, proprju ghaliex ladarba qeghda tinsorgi kwistjoni ta` kompetenza u/jew gurdizzjoni tal-qorti, il-materja tassumi rilevanza ta` ordni pubbliku.

Wara li hadet qies ta` kollox, il-qorti tghid illi d-decizjoni dwar it-tielet (3) u r-raba` (4) talbiet tac-citazzjoni tispetta materjalment u sostanzjalment lilha biss kif daqstant iehor jispetta lilha biss kull decizjoni dwar il-kap tal-ispejjez.

Tistqarr illi *in limine litis* it-talbiet attrici kienu ntizi, minghajr oggezzjoni da parti tal-konvenuti, li jkunu decizi minn qorti li *ex lege* kienet destinata li tkun hi ad eskluzjoni ta` qrati ohra li taghti decizjoni.

Illum kull decizjoni dwar kull kwistjoni li tirrigwarda materji regolati mill-Att dwar il-Kumpanniji tispetta *ope legis* lil din il-qorti.

Din il-qorti m`ghandhiex dubju li decizjoni dwar it-tielet u r-raba` talbiet attrici kif ukoll dwar il-kap tal-ispejjez (din tal-ahhar proprju ghaliex hija accessorja) ma tispetta lil hadd hlief lilha.

Provvediment

Ghar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qeghda tichad it-talba tar-rikorrenti Josephine Debattista u Carmen Sammut kif dedotta fir-rikors taghom tal-20 ta` Frar 2020, spejjez ghall-istess rikorrenti.

**Onor. Joseph Zammit McKeon
Imhallef**

**Amanda Cassar
Deputat Registratur**